A helyi tanácsok feladatai

A tanácsválasztás kérdései

KIADJA A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA KÖZPONTI VEZETŐSÉGE
AGITÁCIÓS- ÉS PROPAGANDA OSZTÁLYA

A HELYI TANÁCSOK FELADATAI

A TANÁCSVÁLASZTÁS KÉRDÉSEI

ZÖLD SÁNDOR elvtárs

a Közp. agitációs tanfolyamon 1950. szept. 15-én tartott előadása

KIADJA
A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA KÖZPONTI VEZETŐSÉGE
AGITÁCIÓS- ÉS PROPAGANDAOSZTÁLYA

Ára 30 fillér

Felelős kiadó: Regős Gábor

Athenaeum Nyomda (Fv.: Soproni Béla)

Alkotmányunk leszögezi, hogy **a Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó parasztok állama.** Újtípusú állam, amelynek főfeladata a dolgozók hatalmának biztosítása mellett a szocialista építés irányítása. **Az ilyen újtípusú államnak újtípusú igazgatásra van szüksége.** Olyan igazgatásra, amely a dolgozó tömegeknek az államhatalom gyakorlásában, a közügyek intézésében való fokozott bevonásával megszilárdítja a népi hatalmat és meggyorsítja a szocializmus építését. Ennek megvalósítására fogadta el az országgyűlés ez év májusában a helyi tanácsokról szóló 1950. évi I. sz. törvényt.

A törvény előírja, hogy a helyi tanácsok tagjait egy esztendőn belül meg kell választani. Ugyanakkor azonban a zökkenőmentes állami munka biztosítása érdekében megadta a lehetőséget arra is, hogy a megyei, a városi, a budapesti városkerületi és járási tanácsokat a Népfront beküldése alapján ideiglenesen megszervezhessük.

Ennek megfelelően június 15-én megalakultak az ideiglenes budapesti és megyei tanácsok, augusztus 15-én pedig a budapesti városkerületi, a városi és a járási tanácsok is.

Népköztársaságunk Elnöki Tanácsának szeptember 6-i határozata előírta, hogy október 22-én az ország egész területén meg kell választani a helyi tanácsokat.

A helyi tanácsokra épülő új népi közigazgatás alapvetően különbözik majd a felszabadulás előtti Magyarország, a földesurak és gyárosok Magyarországának közigazgatásától. A kapitalista állam közigazgatásának főfeladata a dolgozó osztályok elnyomása. A Horthy-rendszer államgépezetére — csakúgy mint a jelenlegi nyugati tőkés országok közigazgatására — tökéletesen ráillenek Lenin elvtárs szavai:

»**Néhány esztendőnként egyszer eldönteni, hogy az uralkodó osztálynak melyik tagja fogja a parlamentben a népet elnyomni és eltiporni — ez a burzsoá parlamentarizmus valódi lényege.«**

De különbözik majd az új népi igazgatás az őt közvetlenül megelőzőtől is.

A mi államunk jellegében, miután a hatalmas Szovjet Hadsereg felszabadította hazánkat, döntő változás következett be — fokozatosan kiszorítva a tőkéseket — hatalomra került a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály. A régi rendszer átkos örökségétől azonban nem lehetett egyik napról a másikra végérvényesen megszabadulni a közigazgatás terén sem.

Szomolyai Ágostonné parasztasszony, országgyűlési képviselő a helyi tanácsokról szóló törvény tárgyalásakor mondotta: »Azelőtt, a Horthy-világban félve, rettegve nézett a községházára minden dolgozó ember. Aki idézést kapott soha nem tudta, vajjon milyen ürügyet találtak arra, hogy ismét üssenek rajta egyet.

A felszabaduláskor nagy változás történt a faluban is. A falu vezetése közelebb került a falu dolgozó népéhez, de a kommunisták vezetésével sokat kellett harcolni, hogy teljesen kiirtsuk a kizsákmányolók maradványait a falu irányításából. A falu dolgozó népe helyenként most is bizonyos tartózkodással nézi a közigazgatás munkáját és ebben része van annak is, hogy a közigazgatás, bár tartalmában megváltozott, külső formájában még sokban hasonlít a régihez. A tanácsok létrehozásával ez is megszűnik. **Ez az új törvény valóban a falu gazdáivá teszi a falu dolgozóit.**"

A felszabadulás után a helyi közigazgatási szervek hosszú ideig inkább a demokrácia és a reakció erőinek csataterei voltak, mintsem a dolgozók ügyeit intéző hivatalok. Ez a helyzet az évek során, népi demokráciánk fejlődésével természetesen alaposan megváltozott. Egyre több munkás, dolgozó paraszt és becsületes értelmiségi került közigazgatásunk különböző területeire. Segítségükkel komoly eredményeket értünk el a hivatalokban még meghúzódó reakciós elemek leleplezésében és a bürokratikus munkamódszerek elleni harcban. A szocializmus építésével sorrakerülő, egyre növekvő feladatok, — ötéves tervünk sikeres végrehajtása, népgazdaságunk erőforrásainak nagyarányú mozgósítása, a békéért vívott harcunk erősítése — mégis követelően írják elő a helyi tanácsok rendszerének mielőbbi létrehozását.

Azok a tapasztalatok, amelyeket a tanácsok eddigi — mégoly rövid — fennállása óta szereztünk, eleven erővel bizonyítják a tanácsok életrevalóságát.

A budapesti Marx-tér rendezési munkálataival kapcsolatos eset szemléltetően bizonyítja, hogy a dolgozók az új népi

szerveket mennyire magukénak érzik. Az itteni dolgozók újítási javaslataikkal közvetlenül a városi tanácshoz fordultak. A városi tanács gondoskodott az újítások bevezetéséről és így augusztus 20-ára sikerült ezzel a nagyarányú városrendezési munkával elkészülni.

Sokáig lehetne sorolni a tanácsok ténykedésének már eddig is megmutatkozó eredményeit, melyekből nyilvánvaló, hogy a tanácsok már most is jobban és gyorsabban végzik a munkát, mint a régi közigazgatási szervek. Azonban még jobban és még gyorsabban fognak dolgozni a most megválasztandó új tanácsok, mert ezekbe a dolgozó nép közvetlenül küldi be legjobb fiait.

A tanácsválasztással erősítjük államunkat, népünk egységét

A helyi tanácsok rendszere meg fogja erősíteni népi demokratikus államunkat. Megszilárdítja a munkásosztály vezetőszerepét, a munkásság és a dolgozó parasztság szövetségét. **Az üzemek, falvak és tanyák legjobb, legbecsületesebb dolgozói tízezrével foglalnak majd közösen helyet a helyi tanácsokban, azok végrehajtóbizottságaiban.** Elmélyül dolgozó parasztságunk bizalma államhatalmunk iránt és ezen keresztül is megszilárdul szövetsége államhatalmunk vezető erejével, a munkásosztállyal.

Az üzemek legjobbjaival együtt helyet foglalnak a tanácsokban a dolgozó parasztok legjobb képviselői. Az állami gazdaságok, termelőszövetkezeti csoportok küldöttei mellett nagy számban lesznek képviselve a becsülettel dolgozó, egyénileg gazdálkodó kis- és középparasztok. **Nem hiányozhatnak a tanácsokból az értelmiség legjobbjai:** orvosok, mérnökök, tudósok, művészek, de ne hiányozzanak a tanárok és a falusi tanítók sem, akik ifjúságunkat nevelik. **Be kell vonnunk a tanácsokba a városi és falusi kisiparosság, a kisemberek képviselőit is.** Mióta a felszabadulást követően a nők előtt is megnyílt mindenfajta foglalkozási ág, az asszonyok, lányok százai és ezrei bizonyították be rátermettségüket a termelő, a tudományos munka legkülönbözőbb területein. Beigazolták alkalmasságukat az igazgatás terén is. Magától értetődő, hogy róluk sem szabad megfeledkeznünk a választások során — csakúgy, mint a lelkes, lendületes, nagyszerű kezdeményezőkészségükkel kitűnő fiataljainkról sem.

A tanácsválasztással erősítjük népünk hazafias egységét. **A Népfront ma már nem harci terep többé, amelyen belül**

esatázni kell a dolgozók ellenségeivel, hanem valóban a nép, a munkások, a dolgozó parasztok, az értelmiség, a dolgozó kisemberek egységes táborát jelenti. Dolgozó népünk tudja, hogy a Népfrontot eddigi győzelmeink szervezője, a Magyar Dolgozók Pártja vezeti, tudja, hogy kormányunk — a Népfront kormánya — minden intézkedésével Pártunk útmutatását követve, a dolgozó nép ügyét szolgálja. Ezért követi, ezért erősíti dolgozó népünk majd szavazatával is a Népfrontot.

A tanácsok a szocialista állam szilárd pillérei lesznek

Miben áll a tanácsok demokratikus jellege?

Mindenekelőtt abban, hogy **a tanácsok a nép akaratának megtestesítői,** a népakarat végrehajtói lesznek. Ez egyben azt jelenti, hogy a tanácsokban nem lehet és nem is lesz helye a nép ellenségeinek, a kizsákmányoló osztályok még meglévő maradványainak, az imperialisták hazai ügynökeinek. A kizsákmányoló osztályok maradványai elől örökre elzárjuk a hatalom felé vezető utat. A volt gyárosok, bankárok, a kulákok kizárása a hatalom gyakorlásából nem csorbítja államunk, tanácsrendszerünk demokratikus jellegét. Ellenkezőleg; éppen ez a biztosítéka annak, hogy a dolgozó tömegek milliói szabadon, a maguk érdekei és belátása szerint intézhessék sorsukat.

A dolgozó milliók közvetlenül és titkosan, saját tapasztalataiktól vezetve adják le szavazataikat. Azokra fognak szavazni, akik, mint ők maguk is, dolgozók, akik jó munkájukkal eddig is megnyerték dolgozótársaik bizalmát.

A tanácsrendszer hatalmas tömegeket von be a kormányzás, a hatalom gyakorlásának közvetlen munkájába. A felszabadulás óta népünk bizalma 30 ezer munkást és dolgozó parasztot állított az ország különböző parancsnoki posztjaira.

E nagyszerű eredmények mellett is elmondhatjuk azonban, **hogy népünk történelme folyamán most először vesznek majd részt a dolgozók** százezres tömegei közvetlenül a tanácsokon keresztül a közügyek intézésében. Nézzünk meg néhány számadatot, amelyek önmagukért beszélnek:

A választások során Nagy-Budapesten, 19 megyében, 53 városban, 140 járásban és 2978 községben — 145.000 rendes s mintegy 75.000 póttagot, tehát összesen 220.000 helyi tanácstagot bíz meg dolgozó népünk a mostani tanácsválasztások

során a hatalom közvetlen gyakorlásával. Micsoda hatalmas távolság választja el dolgozó népünk e 220.000 választott képviselőjét a régi, ellenforradalmi rendszer néptől idegen, felülről kinevezett, mesterségesen kitenyésztett hivatalnokrétegétől. Ez a 220.000 tanácstagjelölt mind dolgozó, akiken keresztül és akiknek vezetésével népünk milliói szólnak bele az ország ügyeinek irányításába. Ez a 220.000 tanácstag nem szakadhat el, nem idegenedhet el a néptől, választóitól, nem parancsolgathat kénye-kedve szerint és nem temetkezhet bele íróasztalának poros aktáiba. Ez a 220.000 ember, a nép választott képviselője, felelős választóinak. Cselekedeteiről, munkájáról számot kell adnia. **Alkotmányunk előírja, hogy a tanácstagok kötelesek állandó, eleven és szoros kapcsolatot tartani választóikkal.** Tevékenységükről időnként be kell számolniok választóiknak. Ha a tanácstag elszakad választóitól, ha nem szolgálja híven a nép ügyét, a választók visszahívhatják, megvonhatják megbizatását és új tanácstagot választhatnak.

Az ilyen törvényről mondta Sztálin elvtárs 1937-ben választóinak: **»Ez kitűnő törvény, elvtársak. A küldöttnek tudnia kell, hogy ő a nép szolgája, a nép küldöttje a Legfelsőbb Tanácsba, s hogy azt az irányvonalat kell követnie, amely szerint adott neki utasítást a nép. Ha letért az útról, a választóknak joguk van új választások kitűzését követelni és az útról letért küldöttnek a szűrét kitenni.«**

A beszámolás kötelezettsége és a tanácstagok visszahívhatósága biztosíték arra, hogy a tanácsok tagjai át fogják érezni megbizatásuk felelősségét.

Népköztársaságunk Alkotmánya széles demokratikus lehetőségeket biztosít a tanácstagok munkájához. A tanács feladatkörébe tartozó bármely kérdésben javaslatot tehetnek, tolmácsolhatják választóik kívánságait, kezdeményezéseit. A tanácstag a végrehajtóbizottsághoz vagy annak tagjaihoz a feladatkörükhöz tartozó minden ügyben kérdést intézhet, amelyre a tanácsülésen vagy üléseken kívül felvilágosítást kell kapnia. A tanács maga választja meg tagjai sorából rendelkező és intézkedő szervét: a végrehajtóbizottságot, és ugyancsak a tanács alakítja meg a végrehajtóbizottság munkájának támogatására hivatott bizottságokat. A megválasztott végrehajtóbizottság tagjai sorából választja meg a munkáját irányító elnököt, annak helyetteseit, valamint a végrehajtóbizottság titkárát. **Sem a helyi tanácsban, sem a végrehajtóbizottságban nincs egyetlen kinevezett tag sem.** Ebben is különböznek a helyi tanácsok a polgári államok képviselőtestületeitől és törvényhatósági bizottságaitól.

A tanácsok demokratikus jellegét nemcsak az adja meg, hogy a tanács tagjai a dolgozók soraiból kerülnek ki és a dolgozók érdekeit képviselik. A tanácsok demokratikus tartalmát az is meghatározza, hogy a tanácsok, mint Alkotmányunk is leszögezi: »**munkájukban közvetlenül a lakosságra támaszkodnak, biztosítják a dolgozók tevékeny részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését az államhatalom helyi gyakorlásában.**«

»Amint a kapitalizmus korszakában — tanítja Lenin — ezrek és tízezrek építették az államot, úgy most a szocialista forradalmi változást az állam vezetésében csak a tízmilliók aktív, közvetlen gyakorlati részvétele mellett lehet megvalósítani.«

A helyi tanácsok legdöntőbb sajátossága az, hogy állami szervek, de egyben a dolgozók legszélesebb tömegszervezetei is. A tanácsok jó munkájának mértéke az, hogy mennyire tudják felhasználni a tömegek kezdeményező erejét, lendületét, tapasztalatait, éber ellenőrzését.

Már a tanácsok eddigi működése során is számos példa volt arra, hogy a tömegek élnek azzal a jogukkal, hogy beleszóljanak saját ügyeik intézésébe. Említsünk meg egy példát a sok közül:

Irsa községből közvetlenül a tanács megalakulását követő napon három dolgozóparaszt, — közöttük két középparaszt — kereste fel a ceglédi járási tanács elnökét. Bejelentették, hogy a szövetkezeti ügyvezető erőszakosan és nem meggyőzéssel dolgozik a terménybegyüjtésen, megvárakoztatja a termést bevivő gazdákat, gorombáskodik velük. Kijelentették, hogy azért fordulnak a tanácshoz, mert tudják, hogy abban az ő képviselőjük van jelen és joggal várhatnak tőle gyors intézkedést. És természetesen ez a gyors intézkedés nem is késett.

A helyi tanácsokban a dolgozók menetközben tanulják meg a hatalom gyakorlásának tudományát. A fiatal munkás sem akkor kerül az üzembe, amikor már mindent megtanult, hanem munkaközben, a gép mellett válik szakmája mesterévé. Igy munkaközben, az államhatalom helyi szerveinek megválasztása, megszervezése közben, a tanácsokban és a tanácsok körül kialakuló bizottságokban dolgozva, tanulják meg a dolgozó nép küldötteinek százezrei az államvezetés, az államigazgatás művészetét.

A dolgozók, akiknek alkotókészségét az ellenforradalmi Horthy-rendszer gúzsba kötötte, most amikor nap, mint nap tapasztalják, hogy övék a hatalom, övék munkájuk gyömölcse, nagyszerű teljesítményekre, nagy alkotásokra képesek. A sztaha-

novisták, akik új munkamódszereket dolgoznak ki, a munkások, akik újításaikkal fejlesztik a technikát, új kultúrnövényekkel kísérletező dolgozó parasztok megannyi példái annak, hogy népünk — mint minden nép — a tehetség, a szorgalom, a kezdeményezés gazdag forrása.

Kiűzzük közigazgatásunkból a szolgabíró-rendszer maradványait, felszámoljuk a bürokráciát

A helyi tanácsok működése leegyszerűsíti a dolgozók ügyeinek intézését. Közigazgatásunk egyszerűbbé, áttekinthetőbbé, a dolgozók által könnyen érthetőbbé válik.

Az urak állama számára fontos volt, hogy a dolgozók ne értsék meg az ügyek intézésének módját, hogy ők annál nyugodtabban felhasználhassák az állami szerveket — a községieket épp úgy, mint a megyeieket — a saját érdekeiknek megfelelően.

Ez a rendszer a megvesztegetés és a bürokrácia melegágya volt. Igaz, hogy a felszabadulás után államunk osztályjellegének megváltoztatásával ezen a téren is döntő fordulat következett be. De még nem is olyan régen például kilenc akta, két kiszállás és két költségszámla kellett például annak a megállapításához, hogy egy községi bazaltbánya lakatosműhelye nem szerződtethet tanoncot. A régi paragrafusok hálóiban gyakran nem az ellenség akadt fenn, hanem a nép. A megyéinkben mostanáig önállóan működő 40 igazgatási szerv útvesztőjében nem az ellenség tévedt el, hanem a dolgozó ember.

Községi képviselőtestületeink nem alkalmasak már arra, hogy a dolgozó tömegek érdeklődését a község és ezen keresztül az ország ügyei iránt felkeltsék és ébren tartsák. Alkalmatlanok arra, hogy a falusi lakosságot tevékenyen bekapcsolják az államigazgatás munkájába. Nem tudják biztosítani sem a tömegek kezdeményezését, sem a tömegek ellenőrző munkáját az igazgatás szervei fölött. A községi képviselőtestületek ugyanúgy, mint a már megszűnt törvényhatósági bizottságok szervezetüket, formájukat tekintve az elmult rendszer maradványai. A falu a Horthy-rendszer alatt a jegyző uralma alatt állott. A faluban az történt, amit a jegyző akart. A képviselőtestületben a kulákok voltak a hangadók. A fasiszta rendszert kiszolgáló és támogató jegyzők és a kulákok egyet akartak: elnyomni a falu dolgozó parasztságát.

A helyi tanácsok felállításával a községek életéből eltűnik a horthysta államigazgatásnak ez a maradványa is. **A helyi tanácsok felállítása leegyszerűsíti az ügykezelést, világossá, áttekinthetővé teszi az államszervezet felépítését, megkönnyíti a dolgozók ügyes-bajos dolgainak elintézését.**

A multban például Budapesten, ha valaki helyreállította lakását, hosszadalmas eljárás kezdődött, míg megállapították, hogy a helyreállítási költségből mennyit térítenek vissza házbérlevonás formájában. Az iratok a kerületből a városházára, vitás esetben a mérnöki osztályra is átkerültek. A kerületi tanácsok kiküszöbölik ezt a hosszadalmas eljárást. Rövid időn belül egyszerűen, a dolgozók minden különösebb megterhelése nélkül, ácsorgás, munkaidőkiesés nélkül intézik a tanácsok a dolgozók ügyeit.

A tanácsrendszer kialakításával a minisztériumok ügykörükből jelentős feladatokat adnak le a megyei tanácsokhoz, a megyei tanácsok a járásiakhoz és a járási tanácsok a községiekhez. Ezáltal az ügyek túlnyomó többségét közvetlenül azokon a helyeken intézik, ahol tulajdonképpen ezek az ügyek felmerülnek, közvetlenül a lakosság közelében, az államhatalom helyi szerveinél.

Ugyanakkor a megyei tanácsok felállítása után megszűnt a megyék területén a pénzügyigazgatóság, a tanfelügyelőség és egész sor más ilyen jellegű hivatal és hatóság. A bürokratikus huzavona erősen leszűkült azáltal, hogy a több mint 40 igazgatási szerv, amely a tanácsok felállításáig a megyék területén tevékenykedett, a helyi tanácsok irányítása alá került megfelelő átszervezés után. Megszűnt tehát az az állapot, amikor a mezőgazdasági igazgatásban több mint tíz különböző szerv működött és pl. az adóügyekben a megyén belül hétféle szerv járt el.

A helyi szervek hatáskörének kiszélesítése sok bosszuságtól és fáradságtól szabadítja meg a falu dolgozóit is. Amíg azelőtt pl. a falusi ember minden apróbb építkezésnél néha többször is kénytelen volt begyalogolni vagy beutazni a járási székhelyre, most a helyi tanácsok megalakulása ezt is feleslegessé teszi, mert az építkezési engedélyeket a községi tanács fogja kiállítani.

A helyi tanácsok felállításával megszűnik az ú. n. körjegyzői rendszer is. A községekben általában önálló tanácsot szervezünk mindenütt, ahol a lakosság száma a 300 főt eléri. Amíg eddig az ország 3255 községe közül csak 1105 község

rendelkezett önálló jegyzői hivatallal, addig most közel 2900 községnek lesz önálló községi tanácsa. Természetesen a kisebb lélekszámú községek számára is összehasonlíthatatlanul nagyobb fejlődést fog biztosítani a tanácsszervezet, mint amelyet a körjegyzői rendszer nyujthatott számukra.

A tanácsok működését az országgyűlés által választott minisztertanács vezeti és irányítja. A minisztertanács a budapesti, városi és a 19 megyei tanács munkáját közvetlenül fogja össze.

A budapesti városi tanács irányítja és segíti Budapest 22 kerületének tanácsait. A megyei tanácsok irányítják és vezetik a 140 járás tanácsát, továbbá közvetlenül a megyék alá rendelt városok tanácsait. (Győr, Pécs, Szeged stb.)

A járási tanácsok irányítják az alájuk tartozó városokat és területükön levő összes községeket.

A tanácsok kötelesek rendszeres időközökben ülést tartani. A megyei tanácsok háromhavonként, a járási és városi tanácsok kéthavonként, míg a városkerületi és községi tanácsok havonként tartják üléseiket. A tanácsok ülései általában nyilvánosak, hogy így is biztosítva legyen a dolgozók ellenőrzési joga.

Két tanácsülés közötti időben a végrehajtóbizottság viszi az ügyeket. A végrehajtóbizottság munkájában komoly felelősség hárul a végrehajtóbizottság elnökére, aki két végrehajtóbizottsági ülés közötti időben egyéni felelősséggel irányítja a tanácshoz tartozó terület összes ügyeit. Az elnök kötelessége, hogy folyamatosan tájékoztassa a tanács tagjait a végrehajtóbizottság munkájáról.

A mindennapi ügyintézés munkáját a végrehajtóbizottság hivatali apparátusa, a végrehajtóbizottság irányítása mellett működő osztályok látják el.

A helyi tanácsokon keresztül tehát a dolgozók maguk intézik a község, a járás, a megye ügyeit. Ilyenmérvű demokratikus jogokat csak a nép állama adhat a dolgozóknak, hiszen csak ott szűnik meg az ellentét a helyi érdek és az országos érdek között, ahol az állam ügyeit a legkisebb falusi tanácstól a legfelsőbb állami szervekig a dolgozók intézik. Népi demokratikus államunk nagy, országos célkitűzései, — mint ötéves tervünk megvalósítása, a béke védelme, — minden egyes falunak vagy városnak egyaránt érdeke. Ugyanakkor államhatalmunk minden egyes falu vagy város problémáinak megoldását egyaránt fontos feladatának tekinti.

A helyi tanácsok megalakulása meggyorsítja hazánk felvirágzását

A helyi tanácsnak tehát, mint az államhatalom helyi szervének feladata ugyanaz, mint egész államunké: a szocializmus építése szolgálata, a legszélesebb dolgozó tömegek mozgósítása e feladat teljesítésére, következetes harc a dolgozó nép ellenségei ellen.

A helyi tanácsok új hatáskört kaptak: a gazdasági ügyek intézését. Népköztársaságunk Alkotmánya kimondja: »**a helyi tanács vezeti a gazdasági, társadalmi és kulturális tevékenységet, előkészíti a helyi gazdasági tervet és költségvetést, ellenőrzi ezek végrehajtását... irányítja és ellenőrzi a helyi jellegű gazdasági vállalatok munkáját, támogatja a dolgozók szövetkezeteit.**«

A helyi tanácsoknak mozgósítaniok kell azokat a helyi erőforrásokat, azokat a helyi termelési tartalékokat, amelyeket eddig — túlnyomó részben éppen az állami szervezet helyi hiányosságai miatt — nem tudtunk országunk építésének szolgálatába állítani.

A június 15-e óta működő tanácsok gyakorlatából már sok példát lehetne felsorolni arra, hogyan oldották meg a tanácsok a felmerülő gazdasági feladatokat. Az idei cséplés, betakarítás, begyüjtés munkájának eredménye, a tagosítás zavartalan lebonyolítása is sok-sok ténnyel bizonyítja azt, hogy a tanácsok által vezetett állami szervezet milyen eredményeket képes elérni.

De nemcsak a nagy, országos feladatok sikeresebb teljesítését segítik elő a tanácsok, hanem a helyi gazdasági problémákat is jól meg tudják oldani. Pestmegyében például egy kőbánya hiányos felszerelés miatt nem tudott a szükségletnek megfelelő mértékben termelni. A bánya ugyanis egy kulák kezében volt, bérlet formájában, aki természetesen nem igyekezett a bánya termelékenységét növelni. A tanács támogatásával az illető község saját kezelésébe vette a bányát és viszonylag csekély beruházással, a munka jobb megszervezésével annyira megnövekedett a termelés, hogy ezáltal lényegesen olcsóbb és gyorsabb lett a megye területén az út- és járdaépítés.

Az október 22-én megválasztandó helyi tanácsoknak még szélesebb lehetőségük lesz a gazdasági, termelési feladatok ellátására s arra, hogy az irányításuk alatt levő területen virágzó gazdasági élet fejlődjék ki. **A helyi tanácsok fogják ellátni a helyi jellegű gazdasági vállalatok irányítását. A helyi áruelosztást is ők szervezik meg.** A Népgazdasági Tanács egyik

legutóbbi határozata egész sor vállalatot utal a helyi tanácsok hatáskörébe. (Például a »Közért« is. Igy Budapest dolgozói sokkal közvetlenebbül beleszólhatnak fővárosunk élelmiszer-ellátásának biztosításába.)

A falusi tanácsoknak különösen a mezőgazdasági termelés fejlesztése területén lesznek komoly feladatai. Biztosítaniok kell a vetéstervek pontos betartását, a begyüjtés teljesítését, sőt túlteljesítését, a Párt és a Kormány politikájának megvalósítását. Hivatásuk, hogy megszilárdítsák a megyében, járásban és községben a munkás-paraszt szövetség gazdasági alapját.

Kitűnik az elmondottakból, hogy a végrehajtóbizottságoknak sok olyan új és nagy feladatot kell megoldaniok, amilyenekkel a régitípusú közigazgatási szervek egyáltalán nem is foglalkoztak.

Ezek az új feladatok nagy felelősséget hárítanak a helyi tanácsokra, a végrehajtóbizottságokra, azoknak minden egyes tagjára. Meg kell tanulniok új módon dolgozni, új módon vezetni. Minél több dolgozót vonunk be a tanács munkájába, annál sikeresebb lesz működésük.

A helyi tanácsok minden egyes tagjának tudnia kell, hogy az új feladatok ellátása, az ellenség mindenfajta támadása ellen való sikeres harc alapja csak az lehet, ha munkájukban maradéktalanul érvényesíteni törekednek a nagy Szovjetúnió több mint 30 esztendős szocialista építésének történelmi tapasztalatait és ingadozás nélkül követik népi demokráciánk vezető erejének, Pártunknak útmutatását.

A helyi tanácsok mozgósítják a dolgozókat a béke védelmére

A helyi tanácsok megválasztása, a tanácsok jó munkája hozzájárul dolgozó népünk társadalmi, politikai egységének megszilárdításához, országunk, államhatalmunk megerősödéséhez és ezzel szilárdítja, erősíti a békefront magyarországi szakaszát.

A választásokra készülődve ismét és ismét figyelmeztetni kell népünket a háborús gyujtogatók törekvéseire és az eddiginél is szélesebb körben kell leleplezni az imperialistákat és hazai ügynökeiket.

A helyi tanácsok megválasztásának hatalmas népszavazásnak kell lennie a béke, a békés építés ügye mellett. **Mind bará-**

taink, mind ellenségeink látni fogják, hogy egész népünk egységes a béke megvédésében, népi demokráciánkhoz való hűségében. A megalakuló tanácsoknak szüntelenül nevelniök, mozgósítaniok kell dolgozó népünket a béke aktív védelmére.

A választás lebonyolításának kérdései

Alkotmányunk rendelkezéseinek megfelelően és a helyi tanácsokról szóló törvény értelmében a helyi tanácsok tagjait dolgozó népünk általános és egyenlő választójog alapján, titkos szavazással, közvetlenül választja meg négy esztendőre. Választójoggal rendelkezik minden 20 éven felüli magyar állampolgár, aki nem esik valamilyen korlátozó intézkedés alá, (elmebeteg, vagy akit bírói ítélettel fosztottak meg választói jogától). Ezek száma kb. 40 ezer.

A helyi tanácsok választásánál minden község, minden városkerület számára külön jelöltlistát kell készíteni. Külön jelöltlistát kell készíteni minden város és járás, a 19 megye és Budapest, továbbá minden budapesti és miskolci városi kerület jelöltjeiről. A különbség az országgyűlési választásokkal szemben többek között az, hogy míg az országgyűlési választásoknál 16 választókerület számára kellett jelöltlistát elkészíteni, addig most minden község, járás, megye, városkerület számára külön jelölőlistát kell elkészíteni. Természetesen a helyi tanács jelöltjei csak azok lehetnek, akik az illető község, járás, vagy megye területén laknak. A jelöltek listáját a Népfront megfelelő helyi szervei október 6-án juttatják el a választási bizottságokhoz, amelyeknek az elfogadás ügyében azonnal határozniok kell. A jelölés alapján elkészített szavazólapokat községenként csomagolva október 21-ig juttatják el minden községbe és városba, ahol is a választási bizottságok átadják azt a szavazatszedő bizottságok elnökeinek.

A Magyar Függetlenségi Népfront szeptember 15-én alakítja meg az Országos Választási Bizottságot, míg a megyék, városok, községek választási bizottságait szeptember 20-án alakítják meg a Népfront helyi szervei. A választási bizottságoknak az a feladatuk, hogy őrködjenek a választások törvényessége felett, irányítsák a választások lebonyolítását. A választási bizottságok alakítják meg a községekben és városokban a szavazatszedő bizottságokat október 15-én. (A szavazás lebonyolításához szükséges névjegyzékek, amelyek a választójogosultak neveit tartalmazzák, szintén szavazókörönként készültek el.) Egy szavazókörhöz körülbelül 600 választó tartozik.

Mindenki jogosult szavazni, aki a választói névjegyzékbe fel van véve és személyazonosságát arra alkalmas irattal a szavazatszedő bizottság előtt igazolja. A szavazás 22-én reggel 7 órakor kezdődik az ország egész területén és megszakítás nélkül folyik este 8 óráig. Budapesten a szavazásra jogosult választók két szavazólapot kapnak a szavazatszedő bizottság elnökétől. Az egyik szavazólap a város kerületi tanács jelöltjeit tartalmazza, míg a másik szavazólap a budapesti városi tanács jelöltjeit.

Ugyancsak két szavazólapot kap a szavazó Miskolc kivételével mindazokban a városokban, melyek közvetlenül a megye alá tartoznak. Az ország összes többi szavazókörében három szavazólapot kapnak a választásra jogosultak: 1. a községi (vagy Miskolcon városkerületi) jelöltek listáját tartalmazó szavazólapot; 2. a városok és járások jelöltjeit tartalmazó szavazólapot és 3. a megyei tanácsban jelöltek neveit feltüntető szavazólapot. A választásra jogosult ezután a szavazófülkében egy borítékba helyezi a szavazólapokat, majd a fülkéből távozva a szavazatszedő bizottság előtt lévő urnába dobja a borítékot.

Amennyiben valamely szavazókörben a választók száz százaléka este 8 óra előtt leszavazna, úgy a szavazatszedő bizottságok azonnal megkezdhetik a szavazatok megszámolását és az iratok kitöltését. A szavazás befejezése után a szavazatszedő bizottságok megszámolják a leadott szavazatokat, kitöltik a jegyzőkönyveket és a szavazólapokat, a szavazásról szóló jegyzőkönyvet haladéktalanul eljuttatják a községi, városkerületi választási bizottságokhoz. A községi választási bizottság a szavazókörök eredményei alapján megállapítja a községben leadott szavazatok számát, majd a választási iratokat összecsomagolva, azokat eljuttatja a járási választási bizottságokhoz. A járási választási bizottságok haladéktalanul továbbítják a választási iratokat a megyei választási bizottsághoz, ahol összesítik a községek eredményeit és megállapítják, hogy mennyi szavazat esett a járási tanácsokra és mennyi szavazat esett a megyei tanácsokra.

Október hó 24-én kerül kihirdetésre a választás összesített végeredménye. Ugyanaznap délután a községekben, városkerületben és városokban összeülnek a megválasztott tanácstagok, alakuló ülést tartanak és végrehajtóbizottságot választanak. Az 500 lakoson aluli községek 5 tagú végrehajtóbizottságot választanak, míg a legnagyobb lélekszámú községekben 9 főből fog állni a végrehajtóbizottság. **Október 24-én tehát az ország minden községében megalakul a tanács és annak végrehajtóbizottsága.**

A járási tanácsok október hó 26-án tartják meg alakuló ülésüket, ekkor választják meg 9—11 tagból álló végrehajtóbizottságaikat. **Október 28-án választják meg a megyei tanácsok a 11—17 tagból álló megyei végrehajtóbizottságot.**

Ugyanebben az időben tartja meg alakuló ülését a budapesti városi tanács és ugyanekkor választja meg végrehajtóbizottságát is.

Október 28-tól kezdve tehát Magyarországon választott helyi tanácsok intézik a dolgozók ügyeit.

* * *

A magyar népi demokrácia fejlődése során elért eredmények jogos büszkeséggel töltenek el mindnyájunkat. Végzetes hiba volna azonban, ha az önelégültség, a »minden könnyen megy« érzete lenne úrrá rajtunk. Világosan kell látnunk a nemzetközi méretekben folyó osztályharc hevességét. A Szovjetúnió vezette béketábor napról-napra megújuló kemény küzdelmet folytat az amerikai imperialisták és csatlósaik újabb világháború kirobbantását célzó kísérleteivel szemben. Amint napról-napra nő a béketábor ereje, úgy nő az imperialisták dühe, elszántsága.

Hasonló a kép az országon belül is. Sikereink a hatalmuktól megfosztott kizsákmányoló osztályok maradványait, az imperialista ügynökségeket — köztük elsősorban a jobboldali szociáldemokratákat, a klerikális reakciót, a kulákokat — eszeveszett szabotázsokra, terrorcselekményekre, államrendünk megdöntésére irányuló összeesküvésekre ösztönzi. A helyi tanácsválasztás előkészítése, lebonyolítása és a tanácsok most meginduló munkája is az erősbödő osztályharc viszonyai között zajlik le. **A választás maga is elsőrendű harci kérdés.** Nemcsak mi, hanem az ellenség is készül a választásokra. A dolgozók széleskörű egyéni meggyőzésével az ellenség minden próbálkozását csírájában kell elfojtani. Nem utolsó sorban a Népfront népnevelőitől függ, hogy milyen eredményes lesz ez a harc.

Az egész dolgozó magyar népnek egyaránt érdeke a minél hatalmasabb arányú választási győzelem. Ez erősíti népi demokráciánkat, újabb csapást mér a reakcióra, gyorsítja országunk fejlődését és megszilárdítja a békét. **Minden magyar választónak éreznie kell, hogy hazafias kötelességét teljesíti, mikor a Népfrontra adja le szavazatát.**